

Як Путін використовує російське православ'я для розвитку своєї імперії

heritage.org/europe/commentary/how-putin-uses-russian-orthodoxy-grow-his-empire

КОМЕНТАР Європа

22 лютого 2019 5 хвилин читання

Коментар автора

Alexis Mrachek [@AlexisMrachek](#)

Колишній політичний аналітик, Росія та Євразія

Шейн Маккрам

Весна 2019 учасник Програми молодих лідерів The Heritage Foundation

Президент Росії Володимир Путін бере участь у православній церковній конференції в Москві.
Михайло Светлов / Автор/ Getty Images

Ключові висновки

Путін часто посилається на Російську православну церкву у своїх публічних промовах, надаючи церкві набагато більш помітне місце в російському політичному житті.

Путін зарекомендував себе як захисник традиційної моралі, наприклад, виступаючи проти гомосексуалізму, караючи розлучення та підтримуючи «традиційну сім'ю».

Використання Путіним традиційного християнства розраховане на політичний ефект. Американським і європейським спостерігачам було б добре розгледіти цю шараду.

Коли Володимир Путін став президентом Росії в 2000 році, він успадкував залишки колись грізної комуністично-атеїстичної імперської держави.

За останні 19 років він знову перетворив Росію на імперську державу з глобальними амбіціями. Одним із його ключових інструментів у цій трансформації була Російська православна церква.

Путін часто посилається на Російську православну церкву у своїх публічних промовах, надаючи церкві набагато більш помітне місце в російському політичному житті, ніж за часів його попередників. Але ці заклики навряд чи виглядають щирими в релігійному сенсі. Радше він використав церкву, щоб виправдати російську експансію та спробувати дискредитувати вплив Заходу у Східній Європі.

Багатьох консервативних діячів в Америці, включно з Петом Бьюкененом і Франкліном Гремом, привабила риторика Путіна з її сильним наголосом на традиційних західно-християнських цінностях і нібито неприйняттям культури «деградації та примітивізму», яку, за словами Путіна, породила «моральна криза на Заході.»

Путін спритно представив себе воюючою стороною культурної війни. Роблячи це, він звернувся до деяких консерваторів в Америці, які скептично ставилися до ліберально-демократичної традиції, успадкованої від Просвітництва, яка, на їхню думку, містить насіння духовної та культурної загибелі Америки.

Путін заявив, що виступає захисником традиційної моралі, наприклад, виступаючи проти гомосексуалізму, караючи розлучення та підтримуючи «традиційну сім'ю». Він любить позувати для фото з російським патріархом Кирилом і навіть видав свої календарі з традиційними літургійними святами.

But recent conflicts with Ukraine suggest that Putin's public affinity for Christianity may have more to do with geopolitics than religious sincerity. After Russia annexed Crimea in 2014, Putin sought to justify his action by pointing to a shared religious and cultural history:

Everything in Crimea speaks of our shared history and pride. This is the location of ancient Khersones, where Prince Vladimir was baptized. His spiritual feat of adopting Orthodoxy predetermined the overall basis of the culture, civilization, and human values that unite the peoples of Russia, Ukraine, and Belarus.

The Russian Orthodox Church has been in lockstep with Putin, and has in fact served to advance his ends. A case in point is its position on the Ukrainian Orthodox Church.

Since the year 1686, the Ukrainian Orthodox Church had been under the jurisdiction of the Patriarchate of Moscow. But last October, the Ukrainian church announced that after 332 years, it was splitting with the Patriarchate of Moscow in an attempt to gain independence from Russia. This split was facilitated by Ukrainian President Petro Poroshenko and approved by the head of the Orthodox Church, the Ecumenical Patriarch Bartholomew, based in Turkey.

Yet the Russian Orthodox Church protested and said the split was illegitimate. It continues to maintain that the Patriarchate of Moscow holds jurisdiction beyond Russian borders into Ukraine and Belarus.

This religious split comes amid heightened political tensions between Ukraine and Russia, seen most recently in the arrest and subsequent detainment of 24 Ukrainian sailors by Russia last November.

Astonishingly, Putin blamed Ukrainian politicians for the church split, accusing them of “meddling” in the church’s affairs and dismissing the Ukrainian church’s departure as a “secular political project.” He then positioned Russia as somehow a defender of religious freedom, saying, “We reserve the right to react and do everything to protect human rights, including the freedom of worship.”

This is blatantly hypocritical of Putin. The Associated Press recently discovered that the Russian government was itself guilty of “meddling” by attempting to hack into Ukrainian Orthodox Church emails. It appears the now-infamous Russian hacking group “Fancy Bear” had been targeting Bartholomew’s correspondences with Ukraine leading up to the decision to grant the Ukrainian Church independence.

Putin is seeking to tighten his grip on Ukraine and Belarus, as well as expand Russian influence further into Eastern and Central Europe. He will undoubtedly continue to promote Orthodoxy in the process. This is simply an attempt to seduce former Soviet republics back under the sway of Russia.

Використання Кремлем православного християнства є цілком доцільним, враховуючи релігійні тенденції в регіоні. За останні два десятиліття православне християнство пережило помітне відродження у Східній Європі. У дев’яти сусідніх з Росією державах — Молдові, Греції, Вірменії, Грузії, Сербії, Румунії, Україні, Болгарії та Білорусі — згідно з поточними результатами Pew Research , понад 70 відсотків людей вважають себе православними .

Це відродження православ’я збігається з проросійськими настроями. Pew Research зазначає, що в дев’яти колишніх радянських країнах, більшість яких складають православні, за винятком України, більше половини опитаних погоджуються, що «сильна Росія необхідна, щоб збалансувати вплив Заходу».

Pew Research робить висновок:

[М]агато православних християн — і не лише російських — висловлюють проросійські погляди. ...Православна ідентичність тісно пов'язана з національною ідентичністю, почуттям гордості та культурної вищості, підтримкою зв'язків між національними церквами та урядами та поглядами на Росію як на оплот проти Заходу.

Багато східноєвропейських країн перебувають на роздоріжжі між двома варіантами: посиленням інтеграції із Заходом і лібералізацією, з одного боку, і приєднанням до Росії та авторитаризмом, з іншого.

Оскільки Путін прагне посилити вплив на ці країни, підкреслення традиційної релігії служить двом його цілям. Це встановлює спільну основу між Росією та Східною Європою і, що більш важливо, посилює відмінності, які можуть мати Східна Європа із Заходом, особливо в той час, як західний світ все далі віддаляється від традиційних цінностей і релігії.

Використання Путіним традиційного християнства розраховане на політичний ефект. Американським і європейським спостерігачам було б добре розгледіти цю шараду.